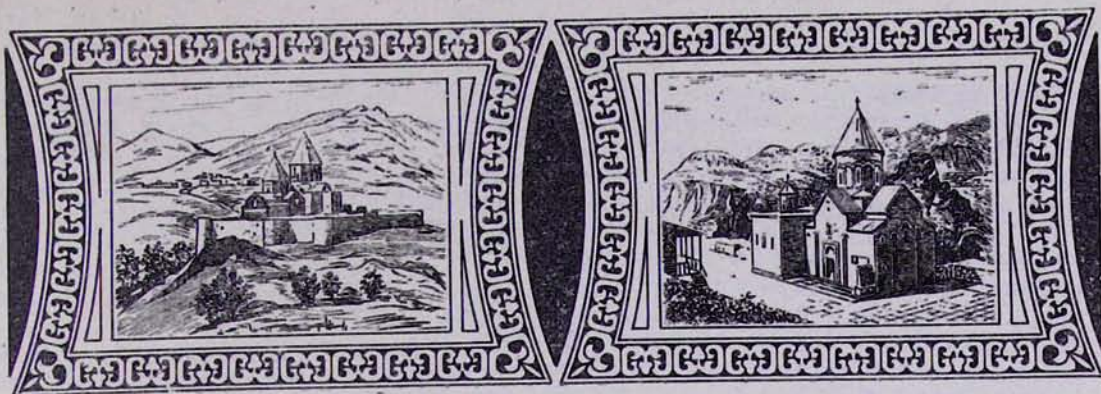

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՐՈՋ
ՓՐԿՉԻ ՀՐԱԾԱՓԱՌԻ ԾՆՆԴՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ
ՄԱՅՐ ՏԱԺԱՐՈՒՄ

(1971 թ. հունվարի 6)

Յանուն Հոր և Որդույ և Հոգւոյն Սրբոյ, ամէն:

Սիրեցյալ հավատացյալ ժողովուրդ մեր որ ի Հայաստան և որ ի սփյուռս աշխարհի:

Տիրոջ ողորմութեամբ, կանգնած ահա նոր տարվո շնին, մեր լուս հավատքի խորան սուրբ Էջմիածնէն, ձեզի բոլորիդ կրեւնք ավետիսը երկնքի հրեշտակներու՝

«Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, և յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»:

Աստված, խաղաղություն, բարի կամեցողություն:

Ահավասիկ երեք մեծ գաղափարներ, որոնք կրթականակն ամբողջ խորհուրդը սուրբ Ծննդյան: Եվ կխորհինք սխալած չըլլալ, այս գաղափարներու իմաստավորումը տեսնելով սուրբ Երրորդության մեր դավանության մեջ, քանի որ Փրկիչը մեր Քրիստոս կրթականիք իբրև «Իշխան խաղաղութեան» և սուրբ Հոգին՝ իբրև Աստուծո բարի կամքը որ կներգործէ մարդկային աշխարհին մեջ:

Այս սուրբ ժամին, Մեր աղոթքն է որ նախանշողն Աստված ավելի լուս և ավելի հոգով գործություն շնորհէ իր արարածներուն բոլոր, որպէսզի անոնք առավել վճիտ հասկընան իր բարի կամքը ու առավել վճռա-

կանորեն ի կատար անեն զայն իրենց կյանքին մեջ, երկրի վրա:

Խաղաղության և ի մարդիկ հաճության աստվածային պատգամի ավետումն, ահա երկու հազար տարիներ հետո, մարդոց աշխարհին մեջ տակավին կան պատերազմներ, կան անարդարություններ, կան ազգամիջյան թշնամություններ, կան ցեղային խտրություններ, կան հալածանքներ ու ազան շահագործումներ, կան ոչ բարի կամեցողության բազում ձգտումներ ու գործեր մարդկային, ընկերային և միջազգային կյանքին մեջ:

Այս ողբերգական կացությունը, մենք՝ քրիստոնյաներս, կմերժենք ընդունիլ որպէս ճակատագիր: Մենք կհավատանք Աստուծո արարչագործ գործության և Անոր նույնքան արարչագործ բարի կամքին, որմն ճառագայթ մը կշողա մարդուն հոգիին մեջ, իբրև շնորհ փրկարար ու ստեղծարար: Այդ ճառագայթով, այդ լույսով է որ մարդկությունը ամբողջ իր պատմության ընթացքին ոգեշնչված է՝ ճշմարիտին, բարիին ու գեղեցիկին տեսիլքով, ու նաև սրբանալու, անմահանալու հույսով, և հերոսական անդույ պայքար մղած է հանուն այդ իդեալներու կենսագործման: Ծշմարիտ է թէ այդ հերոսական պայքարին մեջ, հաճախ ավելի գորավոր հանդի-

սացած են ետակեղրոն բնագղները, քան ի-դեպի՞ն ձգտող տենչերը, սակայն այնուամենայնիվ, անոնք, այդ տենչերը երբեք չեն չքացած մարդու սրտեն: Տերը երբեք չէ լքած իր արարածները: Խավար ու դաժան ժամանակներու մեջ, իդեպի՞ն ձգտող տենչիքները միշտ առաջնորդած են մարդոց մանավանդ ընտրյալներուն, և ցույց տված ուղիղ ճանապարհը, և օգնած անոնց որ անճանաչ պաշարը շարունակեն՝ բարձրանալու համար վեր, միշտ ավելի վեր մարմնի և նյութի պայմանեն:

Պատմությունը ամբողջ պատմությունն է ոգեկան, իմացական ուժերու բացահայտման և զարգացման: Մարդկային բաղադրարարության ու բարոյական զարգացման պատմական մրկակի ընթացքը, դյուցազներգություն մըն է որուն մեն մի հնչյունը ծնունդ է առած անցյալ սերունդներու սրտերու տրոփումեն, իդեպական բարիքներ, արժեքներ ստեղծելու անոնց հզոր մղումեն:

Մեզի, հայերու համար ալ փառքի անկորնչելի տիտղոս մըն է այն իրողությունը որ մեր ազգի և սուրբ եկեղեցիի բազմադարյան պատմությունը, վավերական դյուցազներգություն մը կհանդիսանա՝ հանուն Քրիստոսի Ավետարանին, հանուն արդարության և ազատության, Հայոց աշխարհին մեջ լիությանը կենսագործումով՝ ճշմարտին, բարիին ու գեղեցիկին:

Հետևաբար, մարդիկ Արարչին ամենահարազատ գործակիցները կդառնան, իրենց անհատական ու ընկերային կյանքին մեջ ազատ ճանապարհ տալով Անոր բարի կամքի ճառագայթին, Ավետարանի լույսին, որով կյուսավորվի իրենց հողեղեն բնությունը, կոգեղինական խավար ու անձն ուժերը նյութեղեն մարմնովն, իմաստ ու բարոյական վեհություն կստանան մարդկային կյանքն ու պատմությունը: Մեր բոլորի իղձն է, և սպասումը մարդկային բազմություններու, որ այս ուժերը և պատմությունը վերջնապես մտնեն հավասարակշիռ ու ներդաշնակ զարգացման հունի մեջ, ըստ մեզնության աստվածադիր տիեզերական ներդաշնակության օրենքին:

Մեր մաղթանքն ու սպասումն է մանավանդ որ Տերը իր փրկարար օգնականությունը հասցնե իր իսկ հիմնած ու գլխավորած եկեղեցիին, անոր խորհրդավոր մարմինը կազմող բոլոր քրիստոնեական եկեղեցիներուն և անոնց սպասավորներուն, որպեսզի մեր օրերու աշխարհին մեջ անոնք հզորապես հնչեցնեն պատգամը երկնքին, պատգամը խաղաղության, պատգամը բարի կամեցողության:

Քրիստոնեայի համար չկա ավելի նվիրական առաքելություն: Մեր ըմբռնումով հնա-

րավոր չէ այլ կերպ հասկնալ և կյանքի կոչել Քրիստոսի Ավետարանը, այսօր, երբ մարդկությունը համայն, կանգնած է աշխարհակործան հրդեհումներու ահարկու վտանգին առջև: Ամեն պատերազմ ծխտումն է Քրիստոսին ու Անոր սուրբ Ավետարանին:

Արդ, բոլոր եկեղեցիները և բոլոր կրոնները կարող են և պարտին մեկտեղվիլ, եղբայրանալ և միասնաբար քարոզել ու գործել՝ հանուն աշխարհի խաղաղության, հանուն ժողովուրդներու բարեկամության, հանուն պետություններու համերաշխ գործակցության:

Վերջին տասնամյակներուն, եկեղեցիներու միջև զարգացող էկումենիկ շարժումը, կխորհի՞նք թե ամեն բանե վեր պետք է դավանի այս առաքելությունը, անոր կենսագործման մեջ տեսնելով ճշմարիտ, իրական ու գործնական միությունը Քրիստոսի սիրուն մեջ և նույնքան ճշմարիտ, իրական ու գործնական ճանապարհը աստվածապաշտության և հոգիներու փրկության:

Այս էր նաև, Մեր կարծիքով, խոր իմաստն ու արժեքը անցյալ մայիսին Մեր պատմական այցին Հռոմ, Նորին Սրբություն Պողոս Զ Քահանայապետին, որուն հոգվույն մեջ Մենք տեսանք, զգացինք ճառագայթումը իրավ բարի կամեցողության և անարատ սիրո:

Մեր ջերմագին իղձն է նույնպես, որ մեր սուրբ եկեղեցվո ծոցին մեջ այլևս վերջ գտնեն՝ ամեն իմաստե դատարկված անջատումներն ու երկպառակությունները, և շատ ժամանակ չանցած՝ կարողանանք վերականգնած տեսնել միությունը մեր եկեղեցիին ու անոր նվիրապետության և հոգևոր միասնությունը մեր հավատացյալ պանդուխտ ժողովուրդին, աստվածակառույց Մայր Աթոռ սուրբ Էջմիածնի գերագույն հեղինակության և օրհնության ներքև: Յանկալի է և սպասելի որ բոլորի համար անխրտի լսելի դառնան ու հարգվին՝ Ամենայն Հայոց Հայրապետի հորդորն ու պատգամը՝ օրհնականության, միության և համերաշխ գործակցության:

Սիրելի հայաստանցի ժողովուրդ և նույնքան սիրելի զավակներ Մեր որ ի սփյուռս աշխարհի, սուրբ և լուսաշող Ծննդյան և Աստվածահայտնության ուրախությունը Մեր սրտի մեջ, ձեզի ամենուղ կբերենք Մեր շնորհավորանքի խոսքը և Մեր հայրական օրհնությունը՝ լի բարի մաղթանքներով, որ ձեր կյանքի պայմաններուն մեջ բոլորդ ապրիք ու զորանաք ամուր կանգնած մեր նախնայաց հավատքի ժայռին վրա, միշտ անշեղորեն հավատարիմ մեր եկեղեցվո կարգ ու կանոնին, մեր նվիրական ավանդությանը,

մեր հոգևոր ու ազգային մշակույթի ժառանգությանց, որոնք ամենավավերական ու պայծառ վկայությունը կհանդիսանան հայոց քրիստոնեական հավատքին և ամենաապահով ու անփոխարինելի գրավականները մեր նոր սերունդներու քրիստոնեական և հայկական հոգվուն անաղարտ պահպանման, ինչպես և մեր առաքելական սուրբ եկեղեցվո գոյատևման ու ծաղկման:

Նոր տարվո այս լուսաբացին, ձեր Հայրապետը, բազմադարյան սուրբ Էջմիածնի հոգեվոր բարձունքեն, իր հայացքը սկեռած մեր ազգի սրբազան լերան՝ Արարատի ալեփառ կատարին և հայրենի հրաշալի վերածնության հազար-հազար լույսերուն, անհունաբեմ մխիթարված, փառք կու տա

պարզևատու բարյաց մեր Աստուծուն և ծրնկաչոք կաղոթե որ դադրին պատերազմները, որ վերանան անարդարությունները, որ չլքանան թշնամությունները, և մարդիկ ու ժողովուրդներ ողջունեն նոր դարաշրջանը խաղաղ գոյակցության և բարի կամեցողության:

Հարազատներ Մեր, ցնծացեք և ուրախ եղեք, հույսով խնդացեք ու հավատքով գորացեք, զի՝ «Քրիստոս ծնաւ և յայտնեցաւ», «զի թէպէտ և երբեմն էիք խաւար, արդ լոյս էք ի Տէր, իբրև գորդիս լուսոյ գնացեք, զի պտուղ լուսոյ ամենայն բարութեամբ է և արդարութեամբ և ճշմարտութեամբ» (Եփես. Ե 8—9):

Ծնորհավոր Նոր տարի և Հայտնություն Ռդվուն Աստուծո, ամեն:

